

SÜRGÜNLER

JAMES JOYCE

VakıfBank Kültür Yayınları: 0335
Edebiyat: 079

SÜRGÜNLER
JAMES JOYCE

Özgün Adı
The Exiles

Türkçesi
Dilara Erdem

Yayın Danışmanı
Ekrem Demirli

Proje Editörü ve Son Okuma
Halid Metin Yolcu

Kapak ve Sayfa Uygulama
Faruk Özcan

Kitap Editörü
Cansu Açıkgöz

VakıfBank Kültür Yayınları

İnkılap Mahallesi

Dr. Adnan Büyükdenez Caddesi

No:7/A1 – Kat 13

34768 Ümraniye / İstanbul

Telefon: 0 216 285 9571

www.vbky.com.tr - info@vbky.com.tr

Sertifika No: 40141

© Vakıf Pazarlama San. ve Tic. A.Ş., 2024

ISBN 978-625-6647-55-8

Kitabın tüm yayın hakları VakıfBank Kültür Yayınları'na aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak sınırlı alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

Baskı

Turkuvaz Haberleşme ve Yay. A. Ş.

Güzeltepe Mahallesi Mareşal Fevzi

Çakmak Caddesi B Blok No: 29/1/1

Eyüpsultan İstanbul

Telefon: 0212 354 3000

Sertifika No: 46403

1. Baskı: Kasım 2024

SÜRGÜNLER

JAMES JOYCE

TÜRKÇESİ
DİLARA ERDEM

JAMES JOYCE

James Augustine Aloysius Joyce, İrlandalı romancı, şair ve edebiyat eleştirmeni. Modernist akımın öncülerinden olan Joyce, 20. yüzyıl edebiyatının en etkili ve önemli yazarlarından biri olarak kabul edilir. En ünlü kitabı *Ulysses*'in (1922) yanında başlıca eserleri olarak *Dublinliler* (1914) *Sanatçının Bir Genç Adam Olarak Portresi* (1916) ve *Finnegans Wake* (1939) anılabilir. Ayrıca üç şiir kitabı, mektuplar ve çeşitli gazete yazıları kaleme almıştır. Joyce, kendine özgü dili ve anlatım biçimiyle modern edebiyatın sınırlarını zorlamış ve edebiyat tarihinde derin bir iz bırakmıştır.

DİLARA ERDEM

Mersin doğumlu. King Street College London'da dil öğrenimi gördükten sonra Hacettepe Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı'nda lisans eğitimini tamamladı ve Bilgi Üniversitesi Kültürel İncelemeler yüksek lisans programında öğrenim gördü. İlk çevirisi F. Scott Fitzgerald'ın *Caz Çağı Öyküleri* oldu. Sinema üzerine konuşmakta ve filmler üzerine yazı yazmakta.

Merrion ve Ranelagh'de, kenar mahalle.
1912 Yazı.

RICHARD ROWAN, bir yazar.

BERTHA.

ARCHIE, oğulları, sekiz yaşında

ROBERT HAND, gazeteci.

BEATRICE JUSTICE, kuzeni, müzik öğretmeni.

BRIGID, Rowan Ailesinin yaşlı hizmetçisi.

BALIKÇI KADIN

BİRİNCİ PERDE

Dublin'in Merrion mahallesinde Richard Rowan'a ait evin misafir odası. Sağ tarafta, önde bir şömine bulunmakta, şöminenin önünde alçak bir korkuluk. Şömine rafının üzerinde altın yaldızlı bir ayna. Daha arkada sağ duvarda mutfağa ve oturma odasına açılan katlanır kapı. Sağ taraftaki arka duvarda çalışma odasına açılan küçük bir kapı. Kapının solunda bir büfe. Büfenin üzerindeki duvarda, çizilip çerçevenilmiş genç bir adamın portresi asılı. Daha da solda bahçeye açılan çift kanatlı, camları olan bir kapı. Sol duvarda yola bakan bir pencere. Aynı duvarın biraz daha önünde koridora ve evin üst kat kısmına açılan bir kapı. Pencere ile kapı arasında duvara dayalı bir yazı masası. Onun hemen yanında hasır bir sandalye. Odanın tam ortasında yuvarlak bir masa. Masanın etrafında soluk yeşil kadifeyle kaplanmış sandalyeler. Sağ kısımda, önde, üzerinde sigara takımı bulunan daha küçük bir masa. Onun yanında rahat bir koltuk ve bir kanep. Şömine önünde, kanep. yanıda ve kapıların önünde hasır paspaslar. Yerler ahşap döşeme. Arka taraftaki çift kanatlı kapı ve sağdaki katlanır kapı dantelli perdelerle örtülü, yarı çekili. Pencerenin alt çerçevesi yukarı kaldırılmış, pencerede yumuşak yeşil perdeler asılı. Panjur, yukarı kalkık pencerenin çerçevesine kadar çekilmiş. Haziran ayı sıcak bir öğleden sonra ve oda gittikçe solan yumuşak gün ışığıyla dolu.

(Brigid ve Beatrice sol taraftaki kapıdan içeri girer. Brigid yaşlı ve bodur bir kadındır, demir grisi saçları vardır. Beatrice Justice genç, zarif ve esmer bir kadındır. Üzerinde iyi dikilmiş lacivert bir elbise ve oldukça sık işlenmiş sade, siyah bir hasır şapka vardır. Elinde cüzdan şeklinde küçük bir çanta taşımaktadır.)

BRIGID

Hanımefendi ve küçük bey Archie sahile gitti. Gelmenizi beklemiyorlardı. Döndüğünüze dair bir haber yollamış mıydınız Bayan Justice?

BEATRICE

Ah, hayır, az önce geldim.

BRIGID

(*Koltuğu işaret eder.*) Siz şöyle buyurun, ben geldiğinizi beyefendiye arz edeyim. Tren yolculuğunuz uzun mu sürdü?

BEATRICE

(*Oturur.*) Sabahtan beri yoldayım.

BRIGID

Youghal manzaralı kartpostalınız küçük beyin eline ulaştı. Yolculuk sizi yormuş olmalı.

BEATRICE

Yoo, hayır. (*Hafif gergin bir edayla öksürür.*) Ben yokken piyanoyla alıştırma yaptı mı hiç?

BRIGID

(*İçten bir kahkaha atar.*) Alıştırma mı, ilahi! Küçük bey Archie'den bahsediyoruz öyle değil mi? Bugünlerde sütçünün atına deli divane olmaktan başka bir şey yapmıyor. Oralarda hava nasıldı Bayan Justice, keyfiniz yerinde miydi?

BEATRICE

Bana kalırsa fazla yağmurluydu.

BRIGID

(*İçten bir şekilde*) Şu işe bakın. Burada da yağmur tepemizde. (*Çalışma odasına doğru yönelir.*) Beyefendiye burada olduğunuzu söyleyeyim.

BEATRICE

Mr. Rowan burada mı?

BRIGID

(*İçeriye işaret eder.*) Çalışma odasında. Yazdığı şey üzerine kafa patlatmakla meşgul. Gece yaralarına kadar başından kalkmıyor. (*Odadan çıkarken*) Gidip sesleneyim.

BEATRICE

Dur, rahatsız etme Brigid. İşi uzun sürmeyecekse dönene kadar burada beklerim.

BRIGID

Sizi içeri alırken posta kutusunda bir şey görmüştüm zaten. (*Çalışma odasına doğru geçer ve kapıyı hafifçe aralayarak seslenir.*) Efendim, Miss Justice geldi, küçük beyin dersi için.

(*Richard Rowan çalışma odasından dışarı çıkar, Beatrice'e yönelir ve elini uzatır. Uzun boylu, atletik yapılı ve oldukça ağır hareket eden genç bir adamdır. Açık kahverengi saçlı, bıyıklı ve gözlüklüdür. Üzerinde açık gri, yün kumaştan yapılmış bol bir kıyafet vardır.*)

RICHARD

Hoş geldin.

BEATRICE

(Ayağa kalkıp el sıkıştır, yüzü hafiften kızarır.) İyi günler, Mr. Rowan. Aslına bakarsanız Brigid'den sizi rahatsız etmemesini rica etmiştim fakat...

RICHARD

Rahatsız etmek mi? O nasıl söz öyle...

BRIGID

Posta kutusunda bir şey var, efendim.

RICHARD

(Cebinden anahtarları çıkarıp ona uzatır.) İşte anahtarlar.

(Brigid sol taraftaki kapıdan dışarı çıkar, posta kutusunun açılıp kapandığı duyulur. Kısa bir duraklama. Elinde tuttuğu iki gazeteyle içeri girer.)

RICHARD

Mektuplar mı?

BRIGID

Hayır efendim. Yalnızca şu İtalyan gazeteleri.

RICHARD

Masanın üzerine bırak olur mu?

(Brigid anahtarları ona geri verir, gazeteleri çalışma odasına götürür, tekrar gelir ve bu sefer sağ taraftaki katlanır kapıdan dışarı çıkar.)

RICHARD

Rahatsız olma, otur lütfen. Bertha birazdan burada olur.

(Beatrice tekrar koltuğa oturur. Richard ise masanın yan tarafına.)

RICHARD

Dönmeyeceksiniz sanmıştım. Gidişinin üzerinden on iki gün geçti.

BEATRICE

Ben de öyle... Ama buradayım işte.

RICHARD

Son gelişinde sana söylediklerimi hiç düşündün mü?

BEATRICE

Çok düşündüm.

RICHARD

Daha önceden bilmen gerekirdi onları. Biliyor muydun yoksa? *(Beatrice susar.)* Beni suçluyor musun?

BEATRICE

Hayır.

RICHARD

Sana kötü mü davrandım sence? Hayır mı? Herhangi birine kötü davrandığım oldu mu peki?

BEATRICE

(*Üzgün ve şaşkın bir ifadeyle ona bakar.*) Bunu ben de sordum kendime.

RICHARD

Öyleyse cevabın ne?

BEATRICE

Buna verebileceğim bir cevabım yok.

RICHARD

Ressam olsaydım ve sana eskizlerinle dolu bir defterim olduğunu söyleseydim tuhaf karşılamazdın. Karşılar mıydın?

BEATRICE

Aynı şey değil ki, öyle mi sizce?

RICHARD

(*Hafifçe gülümser.*) Pek değil. Ayrıca sen istemedikçe yazdıklarımı sana göstermeyeceğimi de dile getirmiştim. Öyleyse?

BEATRICE

Sizden bunu istemeyeceğim.

RICHARD

(*Öne doğru eğilir, dirseklerini dizinin üstüne dayar ve ellerini birleştirir.*) Görmek ister miydin?

BEATRICE

Evet, hem de çok.

RICHARD

Kendinle ilgili olduđu için öyle değil mi?

BEATRICE

Evet ama sebebi yalnızca bu değil.

RICHARD

Ben yazdım diye mi? Evet, ne diyorsun? Okuyacağın şey bazen insafsızca yazılmış olsa da görmek ister miydin?

BEATRICE

(*Utanarak.*) Senin zihninin bir parçası o da.

RICHARD

Öyleyse seni cezbeden şey bizzat zihnim? Öyle mi?

BEATRICE

(*Kararsız kalır, ona şöyle bir bakar.*) Buraya ne için geldiğimi sanıyorsunuz?

RICHARD

Neden mi? Birçok nedeni olabilir. Archie'ye ders vermek için. Birbirimizi yıllardır tanıyoruz, çocukluğumuzdan beri, Robert, sen ve ben... Öyle değil mi? Bana hep ilgi duydun, ben gitmeden önce de ben gittikten sonra da. Hem sonra kitabımla ilgili mektuplaşmalarımız... Şu an basılmış durumda. Ve yine buradayım. Belki de kafa patlattığım yeni şeylerin varlığını hissedip bunları öğrenmek istiyorsundur. Nedeni bu mu?

BEATRICE

Hayır.